

Advies aan Provinciale Staten		Uw contactpersoon S. Neeskens AD/STG
Tbv Statenvergadering d.d.	28-06-2021	Doorkiesnummer +31 235145282 neeskenss@noord-holland.nl
Commissie NLG		
Datum commissievergadering	07-06-2021	
Onderwerp: Voordracht Waddenfonds: begroting 2022 en jaarstukken 202		16 juni 2021 1 4

Advies commissie NLG:

De *Voordracht* Waddenfonds: begroting 2022 en jaarstukken 2020 als hamerstuk wordt doorgeleid naar PS van 28 juni 2021

A-agenda Water

11.a Waddenfonds: begroting 2022 en jaarstukken 2020

De **voorzitter** geeft het woord aan de Statenleden voor hun inbreng in eerste termijn.

Eerste termijn

De heer **Kohler** (JA21) zegt dat het bedrag van € 800 miljoen in 2026 is uitgegeven. Het fonds is toegekend om de negatieve effecten van de gaswinning te compenseren. De Noordelijke Rekenkamer bracht twee jaar geleden een rapport uit over het Waddenfonds. Daarin werd gesteld dat projecten veel langer duren dan beoogd. Ook deed de Rekenkamer een aantal aanbevelingen. Wat is de status van het advies van de Noordelijke Rekenkamer? Ook werd geadviseerd om frequenter in contact te treden met de subsidieontvangers en om projectlocaties vaker te bezoeken om te controleren wat de stand van zaken is.

De heer **Cardol** (GL) organiseerde met collega Leerink onlangs een discussie met collega-Statenleden over de evaluatie van het Waddenfonds. Het Waddenfonds zelf organiseerde een toelichting voor de Statenleden over het nieuwe Uitvoeringskader.

Een van de conclusies van de vorig jaar gehouden evaluatie was dat de communicatie beter kan. Gelukkig is de aandacht voor communicatie groeiende. De website van het fonds toont interessante filmpjes over gesubsidieerde projecten. De evaluatie van vorig jaar is zeker niet negatief uitgevallen. Een aantal aanbevelingen is vertaald naar nieuw beleid. Het is goed dat gericht op zoek wordt gegaan naar mogelijkheden binnen de tweede doelstelling. Externe bedreigingen in het Waddengebied komen niet

zelden van heel dichtbij. Kijk naar de recente keuze van het ministerie van Economisch Zaken om voor de aanleg van een leiding een tracé te kiezen dwars door ecologisch, kwetsbare natuur van Schiermonnikoog. Gelukkig wordt dit opnieuw bekeken.

Waakzaamheid voor het grootste en meest bijzondere natuurgebied van Nederland blijft geboden.

De fractie van GroenLinks kan instemmen met de jaarstukken en de voorgestelde begroting van het Waddenfonds en het voornemen van Gedeputeerde Staten om hierover geen aparte zienswijze in te dienen.

De heer **De Wit** (VVD) sluit zich aan bij de woorden van de heer Cardol over communicatie. De VVD is erkentelijk geweest voor de eerdere sessie daarover met de Statenleden uit deze commissie.

De VVD is blij om te zien dat wederom de 50:50 verdeling tussen economie en ecologie nagenoeg is gehaald. Dat blijft een belangrijk speerpunt. De fractie is heel tevreden met het verminderen van administratieve lasten voor de aanvragers en ontvangers van subsidies. Dit verdient een compliment aan de organisatie. De VVD is blij dat wordt geleerd van afgewezen aanvragen. Dat kan het proces aanscherpen en het kan toekomstige aanvragers helpen om hun aanvraag wellicht anders in te richten. Ook daarvoor spreekt de VVD waardering uit.

De VVD is blij dat de organisatiekosten binnen de huidige begroting passen, na de eerdere verhoging van vorig jaar

Mevrouw **Dekker** (CDA) zag een mooie bijdrage van collega Leerink verwerkt in de jaarstukken. Hij vraagt of ook al verder kan worden gekeken dan 2026. Mevrouw Dekker is met hem van mening dat investeringen nodig blijven, omdat vanwege Covid en later dan beoogd subsidies verstrekt kunnen gaan worden. Net als de VVD wordt er wat het CDA betreft blijvend evenwichtigheid behouden in ecologisch en duurzaam economische projecten.

Statenlid **Kostic** (PvdD) zegt dat de ecologie van het Waddengebied onbetaalbaar is. Deze begroting is gebaseerd op het oude Uitvoeringskader. De PvdD komt in de zomer met een aanscherping van het kader om het prachtige Waddengebied te beschermen.

Voor dit stuk uit de fractie van de PvdD haar grote zorg over de visserij, die afgelopen decennia desastreus was. Het is goed dat vissers nu worden uitgekocht. Het project 'Vissen voor verbinding' waarbij zeeforel wordt uitgezet om meteen weer gevangen te worden om de sportvisserij te stimuleren is absurd. Het past niet bij de goede bedoelingen van het Waddenfonds.

De heer **Van Tiggelen** (PVV) zegt dat de natuur in het Waddengebied van grote waarde is. Daarom ondersteunt de PVV in hoofdlijnen de activiteiten inzake het vergroten en versterken van de natuur en landschapswaarden, alsmede het tegengaan van externe bedreigingen van de natuurlijke rijkdom van de Waddenzee. De PVV komt wel subsidies tegen waarbij de politiek voor 'ingenieurtje' speelt. Om een voorbeeld te noemen: De ontwikkeling van 20 Megawatt waterstof elektrolyse. Waterstof is geen oplossing voor welk probleem dan ook. Het is onbruikbaar, hoog corrosief en explosief in een heel breed concentratiespectrum. De combinatie van waterstof en zuurstof heet niet voor niets knalgas. Er is een literatuurlijst beschikbaar van wetenschappers die uitleggen waarom waterstof niet bruikbaar is. De heer Van Tiggelen kan de literatuur van Samuel Furfari aanbevelen met de veelzeggende titel The Hydrogen Illusion.

Mevrouw **Gonggrijp** (D66) is blij dat het Waddenfonds stukken zo tijdig aanlevert. De begroting van het fonds is geen onderdeel van de provinciale begroting. D66 is het dan ook eens met het voorstel van het college om geen zienswijze in te dienen. In de provinciale jaarrekening valt te lezen dat de projecten in het

Investeringskader goed functioneren en dat doelen behaald worden. Helaas valt wel op dat er minder cofinancieringsprojecten zijn dan financieel mogelijk is.

D66 kijkt uit naar het voorstel voor een vernieuwd Uitvoeringskader. Het evaluatierapport dat daaraan ten grondslag ligt, staat op de C-agenda. De bevindingen zijn positief. Er wordt echt wat bereikt in het Waddengebied. Daar is D66 blij mee. Van de vier aanbevelingen die worden gedaan zijn er twee van groot belang. De eerste is: Meer aandacht binnen het Investeringskader voor de mondiale transities en een integrale gebiedsaanpak. Deze aanbeveling sluit goed aan bij de provinciale doelen en zou moeten leiden tot een aangepaste toetsing van projecten, zeker als het economische projecten betreft. Deze aanbeveling vraagt om het toepassen van criteria of het project echt klimaat adaptief is en om mitigerende projecten af te wijzen.

Betrokkenheid is natuurlijk altijd van belang. Het derde punt gaat over communicatie. Dat moet goed op orde zijn, maar er moet geen log en kostbaar systeem van worden gemaakt.

Het vierde punt gaat over het krachtig neerzetten van de Kennisagenda. Dat is wat D66 erg belangrijk. Kennisontwikkeling en het verankeren van de kennis van instituten zijn van groot belang, zodat na afloop van het Waddenfonds hierop kan worden voortgebouwd.

De heer **Smaling** (SP) vraagt hoe het resultaat kan worden gemeten van de 27 zogenaamde majeure projecten. Is er na afloop een evaluatie om te peilen of een project succesvol is geweest? Hoe verhoudt de provincie zich tot de Mijnbouwwet?

Gedeputeerde **Loggen** hoorde opmerkingen die hem uit het hart gegrepen zijn. Wat doet de provincie na het einde van het Waddenfonds? Het is onderwerp van gesprek tussen de provincies Friesland, Groningen en Noord-Holland. Het fonds eindigt in 2027. Er moet voor worden gewaakt dat de provincies aan de lat komen te staan, terwijl de activiteiten in het gebied verdergaan.

De gedeputeerde hoopt dat in deze regeerperiode in de Kamer een motie wordt ingediend die pleit voor het verlengen van het Waddenfonds.

De heer Kohler stelde goede vragen, maar die zijn voor een groot deel al beantwoord in de vorige bestuursperiode. Toen is het rapport verschenen en daarover uitvoerig gesproken met elkaar.

Een van de meest in het oog springende opmerkingen destijds vanuit het Rekenkamerrapport was het Governance-vraagstuk. Het Waddenfonds is een gemeenschappelijke regeling. Er kan geen beter instrument worden bedacht dat past op deze systematiek. Het is een wettelijk instrument. In Noord-Holland is een duidelijkere scheiding aangebracht. De vertegenwoordiger van het Waddenfonds, ondergetekende gedeputeerde Loggen, houdt zich niet bezig met inhoudelijke aanvragen. Mocht de provincie mede aanvrager zijn, dan kan de gedeputeerde daarvan nooit de portefeuillehouder zijn om de schijn van belangenverstrengeling tegen te gaan. Andere Waddenprovincies kozen ervoor om in het algemeen bestuur een gedeputeerde te benoemen. Noord-Holland heeft daar bewust niet voor gekozen. Hier zijn Provinciale Staten beter betrokken.

Destijds bij het instellen van het Waddenfonds kreeg een onafhankelijke kwaliteitscommissie een plek. Daarmee wordt meerdere keren per jaar het gesprek gevoerd. De kwaliteitscommissie is kritisch op de ontwikkelingen, maar altijd vanuit een positieve grondhouding, die erop is gericht om verder te komen. De commissie is ook stevig in haar kritiek als iets niet goed is.

Dat zaken niet zijn uitgevoerd heeft een breed scala van oorzaken. De cofinanciering is dan nog niet geregeld of er zijn restricties in een natuurgebied. De communicatie verloopt beter. Het is een blijvend punt van aandacht. Er is een strak communicatieregime. Na een DB-vergadering is er altijd een communicatiemoment. Er gaan persberichten uit. Alles is terug te vinden op de website. Het bestuur gaat vaker op werkbezoek om zelf ook kennis te nemen van projecten. Dat is niet om te controleren of een

project goed is uitgevoerd. De kwaliteitscirkel om jezelf te verbeteren, die waardeert het college. Aanvragers kunnen geholpen worden bij het doen van hun aanvraag. Zolang men binnen de hoofddoelstelling blijft, kan men een aanvraag te doen. De aanvraag moet goed onderbouwd zijn. De zorg van de PvdD over de visserij wordt herkend. Vanuit het Waddenfonds wordt al veel gedaan om bij te dragen aan een oplossing. Meer is lastig omdat het dan op het gebied van staatssteun komt.

Aanvragen die binnen de doelstelling van het Waddenfonds vallen en die voldoen aan de criteria worden in behandeling genomen. Die kunnen een toekenning krijgen, ook als het om dossiers gaat die bij de een op meer of minder enthousiasme kunnen rekenen.

D66 sprak over de Kennisagenda. Die zat voorheen ingebed in het Waddenfonds. Dat was een weeffout. Met de Onafhankelijke Beheer autoriteit die is gevormd wordt de Kennisagenda daar permanent ondergebracht. De continuering van het fonds is daarmee goede geregeld. Het past beter bij de onafhankelijke positie van de Kennisagenda. De transitie vindt dit jaar plaats. Het is een overgangsjaar.

De vraag over de Mijnbouwwet wordt schriftelijk beantwoord.

De **voorzitter** constateert dat er geen behoefte is aan een tweede termijn.

De voordracht kan als hamerstuk worden doorgeleid naar Provinciale Staten van 28 juni 2021.